

SETMANARI CASTELLARENC

ANY I :: NUM. 28
8 de setembre de 1933

Redacció i Administració:
Puig de la Creu, 3

Número solt: 20 cèntims
Subscripció: 60 » al mes.

11 de Setembre de 1714

Tal dia com avui de l'any 1714 finia, d'una faiso ben trista per a Catalunya, aquella lluita noble del poble revoltat contra els atropells inqualificables d'un rei envejós i curt de gambals, criminalment aconsellat per aquell home funest, soberg i rastres que s'anomenà Gaspar de Guzman i Pimentel, Comte-Duc d'Olivares, lluita desigual iniciada en 1630 per Felip IV, admirablement secundat pel Virrei Dalmuci de Queralt, Comte de Santa Coloma, a l'anul·lar per la força bruta, la traïció i el desvergonyiment, — armes les més vils, — el jurament que féu a la ciutat de Lleida, l'any 1626, d'observar i fer complir al peu de la lletra les Constitucions i Usatges del país.

Després d'un sens fi de calamitats, traïcionats pels que es comprometeren a fer prevaldre la justícia que assistia als catalans, atacats d'una pesta que assolà Barcelona, escolada la sang dels braus que es batien en defensa pròpia, l'onze de setembre cedia la nostra Capital i amb ella una Catalunya malmesa, plorosa i endolada que, havia vist esfondrar-se la darrera esperança amb el colós Rafael de Casanova qui queia abraçat a la senyera, símbol del poble màrtir, que sucumbia a les tropes d'aquell monstre de rampinya que fou Felip V.

219 anys han passat d'aquella tristament memorable diada.

Tallats de socarrell els millors tanyes, masegada la terra de Múrcia al Ròdan i de Cerdanya a Aragó, restà sense forces, erma i trista com una planura castellana. La finalitat de l'opresor semblava aconseguida, però no; aquesta terra de meravella, aquesta terra miraculosa podríem dir, era fecunda de la sang dels caiguts i arreu sorgiren prompte rebrots plens de vida; les voluntats es forjaven amb les històries dels avis i els consells dels pares i era el llegat sacratíssim de generacions que esperaven amb anhel l'hora feliç de la seva lògica reivindicació. Els esforços dels patriotes anys i més anys s'han vist obstaculitzats pels renegats que han posposat desvergonyidament els seus miserables interessos i gaudis al bé de la Pàtria, digníssims descendents del Comte-Duc, hereus legítims de Felip V. A despit, però de traïdories i vileses, Catalunya creix i clama cada dia amb veu més clara fins a fer-la sentir de cap a cap del món, la paraula JUSTÍCIA i la diu amb amor i amb energia alhora, que veu que s'ha fet gran i ja pot ser pubilla dels drets que li pertocquen per dret i per raó.

Cada any en aquest dia els ciutadans conscients de la seva condició de tal, homenatjen l'home símbol amb flors evocadores i cintes flamejants i amb propòsits ben dignes d'un fill de bona mare que vol i sap guardar-la de tractes vergonyants.

Per això «La Farga» dedica l'homenatge d'un record al valent sens parió, al seny clar, a la voluntat ferma, a l'amor excels, al sacrificat que ens mostra el camí únic de les persones dignes del nom que porten, i per això abrandats de l'amor patri que encen l'exemple, cantem amb el poeta:

Catalunya, Pàtria nostra
vola com una nau!
Tens el cel que et fa de sostre
massa ample per ser esclau.

VIDA MUNICIPAL

SESSIÓ

Dia 6 d'agost. — S'obre la sessió presidint l'Alcalde Sr. Tort, i seguidament es dona lectura a l'acta de la darrera sessió celebrada que s'aprova.

Es dona compte dels B. O. de la Generalitat, dels de la província i de les Gazetes de Madrid i de la correspondència oficial rebuda durant la setmana acordant-se haver-ne hagut esment, i complir el que en elles es disposa.

Són repassades les relacions de bestiar sacrificat a l'escorxador, des del 26 al 31 del passat mes i que importen: 367'75 ptes. la de bous i 555'20 la de porcs.

S'aproven les notes de jornals empleats en diversos serveis, important: 42 ptes. l'arranjament amb esfàltic, de la cruïlla del Passeig amb la Carretera de Sabadell i Ptes. 147 dels empleats Umberto, Soley i Guarro.

S'acorda autoritzar la realització de les obres següents: A Amadeu Casanovas Pobra, per fer obres de reforma a les ca-

ses propietat seva, del carrer del Centre i Sant Miquel, mitjançant la condició de regular la façana de la darrera, a l'alineació que li serà assenyalada per l'encarregat d'Obres Públiques Municipals.

A Esteve Llobet, per reconstruir la voravia de la casa núm. 108 del Passeig, facilitant-li l'Ajuntament les llosetes necessàries per a la reforma. Ambdós s'obliguen a complir les condicions generals establertes per a obres.

S'acorda passar a informe del Sr. Inspector Municipal de Sanitat, la sol·licitud presentada per Joan Sanosa, en qualitat de mandatari de Josep Mundó, demanant poder construir una casa segons el plànol que acompanya.

S'acorda també passar a informe de la Comissió de Foment una petició de Joan Llorach.

S'aproven diverses factures.

S'acorda indemnitzar a la Comissió de Regants del Torrent de Canyelles afectats per les obres de desplaçament del repartidor que hi havia a la Plaça Mestre Gelonch, amb la quantitat de 185 ptes. per considerar que el suprimir-ho d'aquell lloc ha contribuït a embellir la plaça, cosa que d'haver-la feta l'Ajuntament, hauria resultat d'un cost molt més crescut que la subvenció que es concedeix.

Essent el proper dia 11 l'aniversari de la pèrdua de les llibertats de Catalunya en l'any 1714, s'acorda adherir-se a l'homenatge que anyalment es tributa al màrtir d'aquella jornada el Conseller Rafael de Casanova, enviant una corona de flors per al seu monument a Barcelona.

D'acord amb les disposicions vigents són presentats els comptes municipals corresponents a l'exercici de 2932.

Es dona per acabada la sessió a les 13'30.

SERVEI D'INSPECCIÓ SANITÀRIA D'ALIMENTS

Pel personal encarregat, ha estat verificada la graduació de densitat de la llet que és destinada al consum públic, donant el resultat següent:

Dia 3 de setembre. — De cabra: Eugeni Novella, 29 graus; Pau Tubau, 29.

De vaca: Josep Jordà, 30 graus; Pere Rifer, 28; Marcel·lí Ubach, 28; Benet Juliana, 28; Eulàlia Rodés, 27; Joan Bruguera, 27; Joan Casajuana, 27; Joan Escudé, 27.

Dia 4 de setembre. — De cabra: Pau Tubau, 28. De vaca: Josep Jordà, 31; Marcel·lí Ubach, 29; Lluís Sans, 29; Joan Casajuana, 28; Jaume Juliana, 28; Joan Escudé, 28; Joan Bruguera, 27; Benet Juliana, 27; Ramon Prat, 27; Esteve Valls, 26.

TRIBUNA LLIURE

La cultura com a mitjà d'emancipació de l'obrer

En tots els països del món civilitzat, hem pogut observar que l'obrer instruit, el que per mitjà del seu propi esforç ha pogut allisonar-se, dins la seva esfera d'acció, del que ell ha cregut indispensable per a reeixir en la vida del treball, al qual s'ha especialitzat i el qual ha pres com a professió, aquest obrer haurem vist que ha anat conquistant llocs, s'ha captat la confiança de la casa on treballa, ha sigut, fins i tot, admirat pels propis treballadors, arribant amb la seva perfídia, que no és altra que l'afany de perfecció en el treball, a ésser el cap de taller, l'encarregat del magatzem o el director de la fàbrica.

No és pas que això sigui una excepció, car la major part d'obres que ocupen aquests llocs envejables, han pujat l'escala de la vida obrera amb infinitat de penes i treballs.

Però, el que és més de remarcar en aquests obrers, tècnics de llur professió, és, malgrat a algun el sorprengui, l'exemplaritat de la seva llar, la modestia en el seu tracte i en les condicions professionals adquirides i la gran acumulació de coneixements que el seu afany d'instruir-se li han proporcionat.

Nosaltres que hem pogut compartir la nostra amistat amb la de molts obrers privilegiats per aquestes virtuts, ens plau de dir i ensems de preguntar: Per què els obrers d'avui no es preocupen d'altra cosa que de pertorbar l'harmonia que tot temps ha d'existir entre el capital i el treball, impossibilitant el progrés en les indústries i en les construccions i entrebancant l'ascendiment moral que és en sí el fonament on s'assenta la base que sosté la cultura de l'home?

I els dirigents de les organitzacions obreres, tot temps han procurat distreure l'obrer adicte a l'organització, de tot avenç cultural per tal de tenir-lo més sotmès a llurs projectes de descomposició moral en els rengles obreristes. Però l'obrer conscient, l'obrer instruit, l'obrer capacitat per la possessió d'una cultura vitalment encarrilada a un fi altament noble, a una superació entre els demés com-

panyes, aquest obrer no vol deixar-se cloure dintre unes organitzacions on l'educació deixa molt que desitjar. Malgrat el que diguin els dirigents en contra d'aquesta tesi que nosaltres sostenim, als que mantenen el foc sagrat de la unió de la classe treballadora, no els convé pas que l'obrer sigui el suficientment instruit car això els tiraria per terra el pla *redemptor* del que ells en diuen *esclavatge* de la classe obrera.

És per això que quan més cultura posseeix la classe obrera menys es deixa enlluernar per aquests *mirallets* de paraules atraients que saben dir els caps de les or-

ganitzacions per tal de caçar als qui encara no han vist el fruit d'aquestes coses ni saben els camins per on són empenyuts.

Vol dir això que l'obrer no deu estar associat? No, ans al contrari; l'obrer pot estar associat, millor dit, deu estar associat, però, professionalment i independentment de les altres professions o oficis, car és molt lògic que per a la defensa de la classe, l'obrer tingui, quan ell el cregui necessari i de justícia l'ajut dels demés companys de professió.

Però, malgrat algunes avantatges obtingudes per mitjà d'estar l'obrer associat, també és de remarcar que l'entitat obrera deu tenir sempre present que li cal ésser raonable i justiciera en tots els seus actes, car de no ésser així no seria possible ni la vida de l'obrer ni tampoc la de l'industrial.

A. G.

La llengua catalana a les escoles

El problema de la catalanització del nostre ensenyament encara resta en peu. Un poble com el nostre, que ja gaudeix de la llibertat tan desitjada, —segons ens ha dit més d'una vegada el President de la nostra Generalitat,— no pot disposar, com tots sabem, de l'ensenyament primari per no haver sabut fer respectar l'Estatut votat el 2 d'agost de 1931.

Encara que no es compren la conformació dels catalans quant a les vergassades que hem sofert per part de la gent d'allà dalt, el fet és que a les escoles de Catalunya, adés per ignorància, per part dels Mestres que exerceixen a la nostra terra, del nostre idioma, adés per molta negligència i manca d'entusiasme per altres educadors; no s'ha sabut treure gran profit del decret de bilingüisme, avui vigent, ni de la relativa tolerància amb què l'Estat espanyol es comporta a casa nostra.

Moltes raons polítiques i pedagògiques ens demostren el dret i el deure que tenim d'emprar el català a l'escola com a vehicle d'ensenyament en tots els graus.

No hem d'oblidar que el llenguatge és necessari per a pensar, perquè per poder pensar sobre les coses, han de tenir un significat i els significats són incorporats al llenguatge.

Per assegurar un bon pensament, que

és l'objectiu primari de l'educació intel·lectual, el significat de la cosa sobre que es pensa en altres paraules, la comprensió del llenguatge usat, és indispensable.

La funció de l'educació és de crear situacions, les respostes a les quals, es tradueixin en l'adquisició d'hàbits, coneixements i tendències a l'acció, que serveixin els interessos de la persona o el poble que s'educa.

Per aquests motius i altres que no esmento per no fer més llarg aquest article, a Catalunya, el vernacle deu ésser el mitjà i objectiu durant el període escolar.

J. HOMET I FONT
Mestre de Barcelona

Als joves de Castellar

Jo no sé si els joves d'aquesta vila estan o no enterats de la existència d'una gran organització catòlica i catalana com és la Federació de Joves Cristians de Catalunya, que cada dia més i més s'està estenent per la nostra terra.

L'objecte i fins principals d'aquesta obra és que el jove català cada dia esdevingui més religiós dintre la seva vida espiritual i arribi al millorament màxim que pugui ésser de la seva cultura, tan intel·lectual com física, desenrotllant la seva intel·ligència i les seves forces com més millor per a esdevenir el dia de demà fort d'esperit i sà de cos.

Aquest tindria que ésser l'ideal de la joventut que avui s'està formant per a ésser el dia de demà la generació que porti a

J. MARIN BLANCO - Dentista

VISITA: Els dimecres i dissabtes de 3 a 7 de la tarda.

CARRER PASSEIG, 73 - Castellar del Vallès.

Consulta a Barcelona: Tots els dies de 11 a 1 i de 4 a 8 nit - Carrer Fivaller, 25 pral.
(abans Fernando) Telèfon 21069.

cap el millorament en tots els aspectes de la vida: religiosos, socials, polítics, etc.

I per això, es necessita que els joves adquireixin una educació sòlida i convençuda de la nostra Religió i l'altra cultura referent al seu estat: home de carrera, treballador, etc. i al mateix temps, la cultura física complint allò de «mens sana in corpore sano», mitjançant l'esport moderat i no professional.

La F. J. C. de C. al reunir a la joventut ho fa per aquests fins: ella ajunta als joves per a millor organització en grups, els quals són regits cada un per una Junta i un consiliari, depenent tots els grups del Consell Federal resident a Barcelona; ella organitza Assemblees Generals, diades, excursions, cercles d'estudis, festes esportives, etc., publicant setmanalment el seu òrgan i portantven «Flama», magnífic setmanari de 8 planes i que és com podríem dir el que ajunta a tots els fejecistes en un mateix sentir i en una germanor cristiana.

Molts són els pobles de Catalunya en els que hi ha un grup de la F. J. C. de C., els quals estan plens d'entusiasme i guanyen cada dia més adeptes, i ¿perquè Castellar no en té de tenir? ¿No hi ha un estol de joves que tinguin aquests ideals tan elevats? Trenquem les dificultats i fem que Castellar no quedi a menys davant dels altres pobles.

IGNASI RATERA

Notes de la Redacció:

- 1.ª La Redacció no es fa solidària dels articles d'aquesta secció; d'ells en seran únicament responsables llurs autors.
- 2.ª Els originals no seran retornats i hauran d'anar signats. Podrà usar-se a la seva publicació d'inicials o pseudònim, prèvia advertència de l'original.

ESPORTS

Futbol

CASTELLAR F. C. —2—

EUROPA F. C. (de Sabadell) —1—

La Directiva del cercle local, si és que vol evitar que un dia es produeixin greus incidents al nostre camp de futbol, no deu concertar cap més encontre amb l'Europa de Sabadell. Si la memòria no ens falla, la del diumenge fou la cinquena partida jugada amb l'esmentat equip al camp local i la tercera en què hi hagué serioses raons. Diumenge passat temérem diverses vegades que la cosa acabaria malament i si les nostres temences no es vèieren confirmades va ésser perquè el nostre públic es sabé contenir, donant així una prova d'esportivitat que ens plau de registrar. Però la passivitat, en aquest aspecte com en tots, té un límit. L'Europa ha gaudit (?) sempre de la fama d'ésser un equip excessivament dur, cridaner i busca-raons. Que se les hegui, doncs, amb adversaris de la seva categoria i en paus.

Passant a ocupar-nos del que fou l'encontre, direm que mai no arribà a apassio-

De setmana en setmana

Cada dia són més nombroses les bicicletes que es veuen circular a la nit sense llum i moltes d'elles sense timbre.

Sembla que aquest fet tan reprovable hauria de preocupar un xic més a aquelles persones enc rregades de garantir la vida i la seguretat dels ciutadans, funcions primordials de tota societat organitzada.

Esperem, doncs, que no es tardarà a trobar solució a un problema tan senzill de policia urbana i així s'evitarà que hom pugui preguntar-se si és que la nostra població no compta amb prou vigilància o amb una vigilància prou apta, o bé, si és que les autoritats municipals no s'hi prenen el més mínim interès.

C. G.

nar tot i que, tal com es desenvolupà, hi haurien hagut motius suficients. Tractant d'escatir-ne el per què, cal assenyalar la mediocre actuació de la nostra davantera, la qual tingué una tarda ben desafortunada. Deixant de banda Serrantill, els altres tingueren una actuació ben grisa. Si almenys haguessin posat a la lluita el braó de Torrents d'altra manera hauria anat ja que la ratlla mitjana, amb Sanmiquel amb bona forma a l'eix, construí joc a la perfecció i els prodigà els serveis, la major part dels quals, però, foren desaprofitats. Una davantera més impetuosa, durant l'accentuat domini local i davant aquella parella defensiva ben poc polida en les intervencions, però força segura, hauria animat considerablement la lluita.

Pel que fa a l'Europa cal confessar que si sempre jugués a futbol com cal, fóra un equip sensiblement bo. Alguns dels seus elements, joventíssims, palesaren una excel·lent classe i una cobejança admirable i recolzats pels veterans poden —sempre amb la condició de jugar a futbol, només— formar un conjunt ben temible.

L'arbitratge, acceptable. És cert que ens afavorí en algunes ocasions però, en canvi, ens perjudicà no castigant com es mereixien algunes intervencions descaradament violentes dels visitants.

Cal evitar que cap més dia no es repeteixi el cas de trobar-se sense àrbitre en anar a començar el partit. I cal procurar que qui s'encarregui de dirigir una partida, sàpiga perfectament quin ha d'ésser el seu comès. Diumenge passat el públic castellarenc fou insultat grollerament per un jugador foraster i la falta va restar impune. El públic protestà i prou; però, qui garanteix que un dia no es prengui la justícia pel seu compte? Protestem del fet i creiem que la Directiva ha de protestar enèrgicament prop del club visitant del comportament d'aquell jugador.

La Junta del cercle local ens haurà de perdonar que li diguem que considerem excessiu el que s'ha fet amb el jugador Vila. Vam ésser els primers a censurar el que féu aquest jugador en el penúltim encontre celebrat.

La Junta tenia l'obligació d'amonestarlo. Ara, que fer-ho públic oficialment

i castigar-lo, ens sembla una mica massa. Vila cometé una falta, més o menys greu, però calia tenir en compte que ha defensat sempre els colors locals amb un entusiasme difícilment comparable.

J. B.

NOTICIARI

INCENDI

Dissabte passat al migdia va declarar-se un incendi a uns ermots situats enfront de la «Font de les Canyes», propietat del veí Joan Prat Malla, cremant-se alguns pins. Acudiren al lloc de l'accident alguns empleats municipals els quals junt amb altres veïns que ja hi eren, pogueren aconseguir apagar el foc pocs moments després d'iniciar-se. Els danys foren de poca consideració i es creu que el foc va ésser casual.

UNA VISITA

Dilluns passat, tinguérem el gust d'estrenyar la mà del nostre col·laborador i subscriptor, el mestre En Joaquim Homet Font, fill d'aquesta població que passarà els dies de vacances entre nosaltres. Desitgem a l'amic Homet que la seva breu estada en el nostre poble, li plagui força.

LA FESTA MAJOR DE LES ARENES

Dissabte i diumenge passats, celebrà la seva Festa Major la popular i bonica barriada de «Les Arenes». Tots els diversos espectacles que s'hi celebraren es vèieren concorregudíssims.

PLANS DE CASAMENT

A la taula d'edictes de la Casa Consistorial, hi trobem fixats els següents plans de casament: Josep Homet Canadell amb Elvira Poch Massip i Pere Romero Juárez amb Teresa Vila Gispert.

CASAMENTS

Dilluns dia 4 del corrent, contraguereu matrimonial enllaç els veïns Aureli Llobera Vila i Àngela Ribatallada Pobra, i el dimecres dia 6 Josep Carné Padrós i Cassimira Sallarès Ginesta.

Desitgem als recents casats gaudeixin d'una inacabable felicitat.

DEFUNCIÓ

Dilluns dia 4, deixà d'existir a Sant Feliu del Recó, la veïna d'aquell Agregat, Antònia Galí Casas, de 56 anys, casada.

El nostre més sentit condol als seus familiars.

UNS SALTIMBANQUIS

Dimarts passat a la nit actuaren a la nostra plaça Mercadal, uns saltimbanquis ambulants, davant d'un gran nombre d'espectadors. Fent honor a la veritat hem de dir que fou l'espectacle més llastimós que hem vist fer per gent que es dedica a voltar places.

FARMACIA per a diumenge, Torres, 1
ESTANC per a diumenge, Passeig, 21

Cine Sonor Ateneu

Programa pel diumenge, dia 10 de setembre 1933

La bonica comèdia «PARAMOUOT»

EL YATE DE CUPIDO

per CHARLES ROGER i HELEN KANE

El formidable drama «UFA» per Firmin Gémier i F. Eliys

Alfombra Màgica
"FOX"

EXCELSIOR CINEMA

DIA 10 DE SETEMBRE DE 1933

Un programa monstre 3 films de categoria 3

UN FILM DE
**RENE
CLAIR**

La genial JOAN CRAWFORD en el super-film
METRO GOLDWYN:

P•A•G•A•D•A

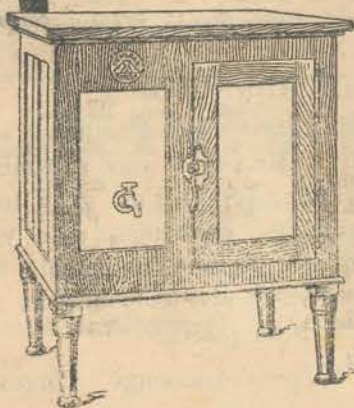
CHARLEY CHASSE i ANGELA BENÍTEZ en

MONERIAS

film de llarg metratge totalment parlat en castellà

NEVERAS TORRA

CONSTRUCCIONS
especials baix encàrrec

TALLERS: Brujas, 15 i 15 bis.
DESPATX: Colomer, 70.
Telèfon 1508

SABADELL

La Llibreria de Joan Mañosa

Posa en coneixement de la seva
clientela i públic en general, que
ha rebut les últimes novetats
en figurins per a la propera
temporada d'HIVERN

SANT MIQUEL, 50

Castellarencs: anuncieu a «LA FARGA»